

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap. 24

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054 szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétátér és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítottatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyíltérben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

I. évfolyam

Vasárnap 1892. évi május 22-én.

I. szám.

Kérem. Igaz tisztelet munkatársainkat, s mindazokat, kik szerkesztőségünk számára írásbeli közleményeket kívánnak átszolgáltatni — tisztelettel kérjük, hogy azokat özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájába (az Andrássy-sétátér és iskola-utca sarkán) sziveskedjenek beadni.

Kiadói szó.

Midőn a „Délvidék“ kiadását elváltuk, nem a haszonvágy, hanem azon cél érdeke vezetett bennünket, melyet a verseczi magyar ujság szolgál.

Hogy azonban e lapot oly alakban és formában adhassuk ki, mely méltó legyen hozzá s hogy kész kiadásaink legalább részben megtérüljenek, tisztelettel kérjük a t. cz. közönséget, hogy előfizetéseikkel, hirdetések adásával bennünket gyámolítani sziveskedjék. — A „Délvidék“ szerkesztőnk első lapjának előfizetői számára ez év negyed végéig díjtalanul küldjük meg. Az előfizetéseket csak ez időtől számítjuk. — A „Délvidék“ előfizetési ára:

negyed évre 1 frt. 25 kr.
félévre 2 frt. 50 „
egész évre 5 frt. — „

Tisztelettel

özvegy Kirchnerné könyvnyomdája,
mint a „Délvidék“ kiadóhivatala.

Beköszöntő.

Versecz, 1892. május 22-én.

Uj magyar lappal állunk a közönség elé.

A 7 évvel ezelőtt alapított s a mult vasárnapig általunk szerkesztett „Délvidéki

Nemzetör“ szerkesztésétől visszaléptünk és a jelen számmal a második verseczi magyar lapot nyújtjuk át.

Lehetnek többen igen tisztelt olvasóink közül, — kik verseczi viszonyainkat nem ismervén e rögtöni változáson megütköznek, s kiket ezen elhatározásunkról fel kell világosítanunk.

Az általunk eddig szerkesztett „Délvidéki Nemzetör“ nem csak mint magyar lap, hanem mint a „verseczi magyar nyelvterjesztő egyesület hivatalos közlönye“ is természetesen azon célú tűzte ki maga elé: hogy a magyar hazafias eszméket, a magyaros gondolkodás módját terjessze, a magyar szónak és beszédnek, ott, a hol csak lehet, érvényt szerezzen.

Hogy törekvésünket méltányolta is városunk és vidékünk hazafias közönsége, leginkább kitűnik abból, hogy verseczi első magyar lapunk, dacára a nem egyszer nyilvánított ékveseknek 7 hosszú éven át fenn tudta magát tartani. Leküzdvé minden akadályt, megértük azon időt, hogy egy valóban magyar szellemben szerkesztett magyar lapnak Verseczen való további fennmaradása teljesen biztosítva van.

Verseczi viszonyaink első lapunk megindításakor olyanok voltak, hogy az alapítandó lap kiadását a helybeli Wettel és Veronits cég nyomdájába sodorták, mely nyomdának egyik társtulajdonosa egyszersmind a „Neue Werschetzer Zeitung“ szer-

kesztője, s így egy és ugyanazon személy lett a magyar és német lap kiadója.

Az kellett azonban évek során át tapasztalunk, hogy éppen a kiadó részéről — kinek pedig nagyon is érdekében állott volna támogatásunk — nem csak hogy akadályok gördítettek célunk elé, hanem ez nem egyszer, és sokszor nem is lovagias módon, megtámadtatott; a visszatérés vasmarkát pedig mindig csak gyengéden és úgyszólván czirogatásszerűen lehetett csak alkalmaznunk.

A legutóbb történt támadások olyanok voltak, hogy felzúdult rá városunk magyar, és magyarosan gondolkodó közönsége, s szinte kényszerített rá, hogy a régi összefüggést megszakítsuk, és ha másként nem lehet, új lapot indítsunk.

Igy esett meg azután az, hogy kiadónktól, ki bennünk csak nagy magyar „sovinisztát“ lát s ellenünk Don Quixotte-féle harcra folytat — megváltunk.

Azért, mert szerény hangon figyelmeztettünk bizonyos általunk nem ismert rendezőket — hogy kár volt a budapesti magyar királyi opera nem régiben itt működött tagjait Ney és Strümpflert félre vezetni, a verseczi igazán jó magyar érzelmi közönségnek, melynek művelői többnyire mind értenek és beszélnek magyarul — tisztán és kizárólag csak német meghívókat és műsorokat kiosztva, velük szűz német hangversenyt produkáltatni akkor, midőn hely-

Tárca.

Új pénzünkről.

Mielőtt új pénzünk ismertetésére, áttérnénk, vessünk egy rövid pillantást Magyarország pénztörténetére.

Nemzeti királyaink alatt a király pénzverési joga ugyan meg volt állapítva, hanem e jog gyakorlása körül nagy visszaélések történhettek. Róbert Károly volt az első magyar király, a ki a pénzlábat megállapította, alatta veretett az első aranypénzünk. A Hunyadiak korában az országgyűlések megszorították a királyok pénzverési jogát és ennek kiterjedését a papírpénzre nem ismerték el. A valuta az ezüst volt és voltak akkor talléraink és forintaink, krajczárookra fölösztva. A tallér 75 krral számított. A mohácsi vész után és a Habsburg-ház trónrajutásával Magyarország függetlensége közgazdasági tekintetben megcsönkített, habár a papíron lenmaradt. A pénzverés királyi jog volt s a király azt abszolút alakban gyakorolta. Azóta Magyarországnak önálló valutája csak forradalmakban volt. Az utolsó önálló magyar pénzt Rákóczy verette s az egyetlen papírpénz-kibocsátás az 1848/49-iki 1 és 2 forintos államjegyek voltak. Annál többet szenteltünk az osztrák valuta alatt.

A török háborúk idején a fém pénz kiszivárgott és forgalmunkat nyomorult rézpénzzel voltunk kény-

telenek ellátni. Így azután e század elején a fém pénznek nyoma veszett és magában Bécs városában több volt a pénz, mint egész szegény Magyarországon. A mi kevés pénz volt, azt a nép megijedve az 1811. államesődtől a ládafiokjában rejtve tartotta. A mult század végén a magyar arany — a mit látni alig lehetett — megért 4 frt 30 krt, e század elején pedig papírpénzben 9 és 10 frt közt váltakozott. Az 1808-ik évi váltóárfolyamok szerint 100 frt ezüstpénzért 219 $\frac{1}{2}$ frt bécsi bankközédelát kellett adni. Ezüstpénzt 1 kölni márka finom ezüzből 20 frtot vertek. Továbbá vertek „species-tallért“ 2 frt értékkel és $\frac{1}{2}$ meg $\frac{1}{4}$ tallérokat. A legkedveltebb magyar ezüstpénz volt a „Máriás“ 17 ezüst krajczár értékkel, de voltak kisebb ezüstpénzek 15, 7, 5 és 3 kr. értékkel. Voltak továbbá specialisan magyar számítású pénzek, melyek nem verettek, mint a Szepességben divó parasztfórint (49 $\frac{1}{2}$ kr. = 33 pöltura), a vonás-fórint (3 Máriás = 51 kr). Rézpénz vagy 10-féle volt, leghasználtabb volt a pöltura (1 $\frac{1}{2}$ kr.), de voltak oly rézpénzek is, melyekről ma, mikor az ezüst is tulságosan sulyos, alig képzelhetjük, hogy mit csináltak velük dédapaink. Ilyenek voltak a 15 kros és a 30 kros rézpénzek.

A pénzrendszer tehát századok óta egy és ugyanaz volt Ausztriában és Magyarországon: az osztrák valuta, melynek minden rázkódásából kijutott Magyarországnak a maga része, előnyeiből pedig vajmi kevés!

Ennek az állapotnak most végét vet az új koronaérték, a mely nem osztrák, nem magyar, de nem is osztrák-magyar, hanem csak egyszerűen koronaérték. Ez az új érték bár Ausztriával közös elvek szerint van megállapítva, mégis biztosítja minden irányban Magyarország önállóságát, a mint hogy Magyarország saját maga is veri a maga pénzét.

Az eddigi valutaviszonyok megítéléséhez még röviden az osztrák-magyar bankról is kell szólnunk. A bank 1818-ban keletkezett mint osztrák nemzeti bank és 1833-ig képes is volt kötelességének megfelelni, a abból állott, hogy bankjegyeit kívánatra érczépnyre váltotta fel. Ezért 1848-ig a bankjegyei egyenlő értékűek voltak a fém pénzzel. 1848-ban azonban Ausztria magyar mennyiségű fém pénzt küldött Olaszországba, a mit a bank készleteiből vett ki. Ezért a bank fölmentetett azon kötelezettség alól, hogy jegyeit pénzzel beváltás és csak 1858. szeptemberétől 1859. április 11-éig volt abban a helyzetben, hogy fizethetett, de ekkor az olasz háború költségeire Ausztria 130 millió frtot vett kölcsön, 1866-ban pedig újabb 150 milliót és ez adósságot a sóbánya-kötvényekkel együtt 400 millió frtra emelte, ebből 312 millió frt államjegy. Ez a papírpénz az államnak pusztá fedezetlen adóssága, az államjegyeken még csak ígért sincs a készpénzre leendő beváltásra. Az 1867-iki kiegyezés alkalmával az államjegyek legfeljebb 312 millióval állapították meg és a két állam jófállása alá helyezték, a bankadósság pedig ez által leszálalt 80 millió frtra.

beli dalegyleteink is, mint a „Männer-Gesang-Verein“; — „Gesangverein der Gewerbetreibenden“, „Oekonomen-Gesangverein“ nagyon helyesen — estélyeiken már évek óta több számot énekelnek magyarul — mondjuk ily szelid figyelmeztetésre, oly durva támadást intézett volt kiadónk német lapja ellenünk, hogy az úgy is feszült viszonyt teljes szakadásra készítette.

Uj magyar lapunk különben csak folytatása lesz a réginek, ugyanazon irányt fogja követni, ugyanazon úton fog haladni, mint az általam eddig szerkesztett „Délvidéki Nemzetor“, s hogy jövőben a kitzított célt még hathatósabban szolgálja, erről biztosítékot nyújt már azon körülmény is, hogy mindenki, ki arról értesült, helyesli lépésünket és sok előkelő állású s a föllforgatásban jártas egyén megígérte közreműködését, a kiket az eddigi munkától — saját kijelentésük szerint — csak az tartott vissza, hogy lapunk teljes bevételét és tiszta jövedelmét oly helyen élvezték, hol nem egy támadást kapott sok hazafias törekvés.

Érezvén ügyünk igazságos voltát, teljes bizalommal fordulunk városunk és vidékünk hazafias közönségéhez azon kérelemmel, hogy bennünket ezentúl is becses pártfogásával támogatni kegyeskedjék.

Mielőtt e sorokat befejeznök, köszönetünket kell kinyilvánítanunk Kirchner J. E. özvegye czégének, hogy lapunk kiadását szíves készséggel és hazafias buzgósággal átvállalta.

Megszüntünk Délvidéki Nemzetor lenni, de a „Délvidék“ magyar ügyét nem hagyjuk el.

Perjéssy Lajos.

Gyászkoszorúk.

Lapunk első számában már gyászjelentéssel kell beköszöntönnünk t. olvasóinkhoz. Nem tartjuk omennek; hiszen minden sirhalom fölé a boldog feltámadás reményének zászlóját tűzik, s

Valutánk tehát eddig részben fedezett, de csak ezüstértékről szóló kényszerárfolyamú bankjegyekből részben pedig tisztán fedezetlen papírpénzből, államjegyekből áll. Van ugyan aranypénzünk is, a 4 frtos és a 8 frtos, de az 1869. XII. t. ezikk világosan kimondja ezekről, hogy az aranypénz láb behozataláig elfogadási értékük szabad egyezkedéstől függ és így nincs meg az a kellékük, melyet fentebb hangsúlyoztunk, hogy a vereten kívül a törvény a fizetékép való elfogadást mondja ki kötelezően.

A koronaértékről szóló új pénzrendszer még nem végleges intézkedés. Ez csak alapvető törvény, mely kiinduló pontját képezi majd a készfizetésnek és az a törvényes intézkedés, mely az aranyvalutát állapítja meg végleges pénzrendszerünknek, későbbi időre van fentartva. Egyelőre az osztrák érték továbbra is törvényes fizetési eszköz marad, azzal, hogy egy osztrák értékű forint egyenlő értékű két koronával. Az adósságokat, a fizetéseket tovább is lehet osztrák értékben teljesíteni, avagy koronákban kinek kinek tetszése szerint. A rendes polgári életben semmi különbség sincs abban, hogy akár egy osztrák értékű forintot, akár pedig két koronát fizetünk vagy mondunk. A kinek tehát fizetési kötelezettsége avagy követelése van, sem nem nyer, sem nem veszít azzal, ha egy osztrák értékű forint helyett két koronát kap vagy ad.

Milyen lesz az új pénzegység és az új pénz? A korona 100 fillérre osztatik fel, tehát egy fillér értéke teljesen megfelel az eddigi fél krajczár értékének.

Pénzünk, a papírpénz kivételével, négyféle lesz. Arany, ezüst, nikkel és bronz.

Aranyból veretnek 20 koronás darabok és 10 koronás darabok. Az aranypénzhez oly aranyötvetet használnak, melynek kilencztedrésze szinarany és egy tizedrésze oly más fém, mely az aranypénznek megadja a kellő keménységet, miután a

habár ma két jeles hazafi elhunytáról emlékezünk is meg, szívünket nem engedi csüggedni a remény, hogy a magyarok kegyes istene helyettük más lelkeseket és bátrakat támaszt, kik a multat és jövődöt már megbűnhötte magyar nemzetnek megérdemelt sebb jövőjét létre hozni fogják.

Meghalt Klapka György tábornok a magyar szabadságharcz dicső hadvezéreinek egyik legjelesbiké és mondjuk ki legszerencsésbiké; egyedül ő volt az, ki a szabadság harcztérét nem mint legyőzött, hanem mint legyűrhetlen ellenfél a katonai becsület teljes megővésével, minden bajtársa szabadságának biztosításával és az óriási túlerővel rendelkező ellenfél teljes elismerése mellett hagyta el.

Sok kemény csatában volt kiváló része. Szent Tamásnál tanítá vitézeit először arra, mit tesz e szó: «Szuronyt szegezz! Előre! — Győzött Tarczalnál, Keresztúrnál, Tokajnál. — A császári hadak előtte futottak meg Kapolnánál, Verpelét, Tapió Bicske, Isaszegh, Nagy-Sarló, szaporították hősi hírét, s végre Komárom szűz várfalára irta eltörülhetlen fénynyel ragyogó nevét.

Óvé volt az utolsó csata; s óvé mikor minden veszte volt a hon feltámaszthatásának első remény sugára.

A gyászos napok beköszöntével ő is külföldre ment honáért vérző, honáért dobogó szívvel, míg kardja pihent, keze, esze a tollat forgatta, hogy a nemzetnek — melynek dicsőséget szerzett itthon, — hirt s nevet szerezzen az idegenek előtt, kik eddig nem ismerték. Száműzésében irta jeles műveit a magyar szabadságharczról, ott szerkesztette, rendkívül érdekessé naplóját.

Mind e mellett kardja a magyar ügynek rendelkezésére állott; alighogy a szabadság hajnala pittymallani kezdett a nagy száműzöttel Kossúth Lajossal s Teleki Lászlóval megalakította a direktoriumot, mely Magyarország rablánczainak szétörését megkísérelni merete. Ő gyűjtötte az első magyar legiót olasz földön, majd később a német területeken a második legiót, hogy ha másképp nem lehetne karddal is vissza vivja a leigázva volt magyar szabadságot.

De a fejedelem bölcsessége kibékült a nemzettel, a nemzet alkotmánya visszaállított, király és nemzet békejobbot nyújtott egymásnak, és Klapka György is visszatért hazájába.

Érdemeit becsülni tudta a nép és legelőször is szülővárosa Temesvár választotta meg őt képviselőnek az országgyűlésre. Azóta csendben folytak le napjai, hogy kenyeret szerezzen magának nemzetközi munkákba vasutak építésével foglalkozott, közben közben hadi terveket is készítve, hol Párizsban a franziáknak, hol Konstantinápolyban a törököknek.

E század legnagyobb eseménye, legalább ránk magyarokra nézve a szabadságharcz egy félszázad készítette elő annak dicsőségét, a század másik felét ez sugározza be. A nagy férfiaknak, kik nekünk e fényforrást nyitottak egyike

szinarany tudvalevőleg nagyon lágy, hajlékony és könnyen kopik és csakis más érczelötözve használható fel. Egy kilogram szinaranyból 3280 koronát fognak verni, de miután $\frac{9}{10}$ finomságu aranyat használnak fel pénz gyanánt, az így ötvözött aranynak kilogrammjából 2952 korona kerül ki. Ilyen módon kétféle aranyat fognak verni és pedig 20 koronásokat és 10 koronásokat. Az így megállapított súlyarany szerint a 20 koronás aranyak nyers súlya 6.7750 gm., a miből 6.09756 gm. szinarany, a többi pedig idegen érc. A 10 koronás aranyak nyers súlya, vagyis ötvözött súlya 3.3875 gm., finom súlya pedig 3.04878 gramm.

A 20 koronás arany oly kerek lemezt képez, melynek átmérője pontosan 21 milliméter, míg a 10 koronás arany átmérője csak 19 milliméter és így a 10 koronás ezeken kívül még jóval vékonyabb is, mint a 20 koronás. Az aranyok képe egyforma és pedig az úgynevezett képlapon (avers) látható ő felsége egész alakja a koronázási öltönyben, tehát Szent István palástjában, fején a szent koronával, jobb kezében a kormánypálcza (jogar), baljában az aranyalma az apostoli keresztel. E kép körül a következő körirat áll: Ferencz József I. K. A. Cs. és M. H. S. D. O. Ap. kir. továbbá az az évszám, melyben a pénz veretett.

Az arany hátlapján (revers) van a magyar korona országainak egyesített címere a cimertartó angyalokkal és a czimer felett ezzel a körirattal: Magyar királyság, a czimer alatt pedig áll 20, illetőleg 10 korona.

A pénznek karimája sima és mélyített betűkkel áll a karimán: „Bizalmam az ősi erényben.“

Ezüstből szintén kétféle pénzdarab veretik, még pedig 1 koronások és 50 filléresek. Az ezüst, a mit ezekhez a pénzekhez felhasználnak, 835 ezredrés finomságu, vagyis miután a szinezüstre is áll, a mit a szinaranyra mondottunk, hogy az ezüst

Klapka György volt. Most a győzhetlent legyőzte a halál, de méltó, hogy a nemzet oltart emeljen neki, s minden hazafi kegyelettel őrizze emléket szívében.

Kegyelettel kell, hogy különösen a versecziek emlékezzenek meg róla, kiknek véréből való vér volt, Klapka György édes anyja ugyanis a helybeli Kehrer családból származott, és itt helyben a róm.-kath. temetőben pihen végalmát, a temetői kápolna mögött, veres márványkövel borított sírdomb fedezi földi maradványait, hirdelve a verseczieknek, hogy ott porlanak néhai Klapka József, Temesvár egykori polgármestere nejének és a nagy magyar tábornok anyjának hamvai.

Adjon Isten a versecziek közül sok Klapka Györgyhoz hasonló jó honfit a hazának.

A magyar szabadságharcz vitéz tábornoka nem mehetett egyedül, követi őt egy másik hírneves bajnok Széki Teleki Sándor gróf, volt 1848-as honvédezedes. — Tán kevésbbé ismert olvasóink előtt, de egyike a fényesebb csillogoknak a magyar szabadság egén. 1841-ben mint 20 éves ifjút kalandvágya már spanyolországba vitte Luchnovszky karlista tábornokkal, ott fogságba esett s csak Lessepse Ferdinánd, francia konzul közbenjárása mentette meg életét. 1848-ban Erdélyben Bem táborában vitte véghez fényes hadi tetteit s nyerte az ezredesi rangot. Jelen volt a világsi fegyverletélnél, menekült az aradi várból, még pedig mint Knicsanin, szerb tábornok kocsisa, először Belgrádba majd Konstantinápolyba. A bécsi kormány által kiküldött haditörvényszék őt is, mint sok más jelesünket halálra s vagonvesztésre ítélte és távollétében in effigie felakasztatta.

1858—59-ben Garibaldi alatt Sziciliában, Kalabriában és Nápolyban harcolt, s egyike volt a világhírt szerzett „ezer hős“-nek.

A koronázás alkalmával amnestiát nyert ő is, haza jött csendes ember lett, gazdálkodással foglalkozott, emlékezetes élményeinek bő tárházából sokszor egy egy eseményt örökítvén meg józú humoros előadásával az újságlapokban. Szerette a bölcselkedést, szerette a satírárt, ez utóbbihoz bő anyagot szolgáltatott neki a mai kor nagy és apró szereplői.

Nevezetes még arról is, hogy Petőfi Sándornak testi lelki jó barátja volt, s ez 1847. szept. és október havában mint ujházias mézes heteit az ő költői kastélyában töltötte, több jeles költemény szerzésével örökítvén meg e helyet.

Napi hírek.

(Jön ő felsége József Főherczeg!) Erről beszélnek mostanában igen sokat városunkban. A hír valóságban alapszik, mert a szinte imadásig szeretett felséges úr jövő hónap 20-ka táján, csakugyan megérkezik Verseczre, a magy. kir. honvédség megszemlélésére.

lágysága, kopása következtében csak ötvözött ezüst használható pénzü, olyan ötvözetet fognak használni, melynek 1000 súlyrészében 835 súlyrész a szinezüst, a többi idegen pénz. Vernek pedig 1 kg. ilyen ötvözött ezüsből 200 db. koronásat és 400 db. 50 fillérest. Ennek következtében az egy koronás ezüstenek súlya 5 gramm és így-úgy súlya, de nagyságra nézve is teljesen egyenlő lesz a frankkal, ámbár a korona értéke 1 frank és 5 centime.

Az ezüstpénznek alakja a következő: az 1 koronás ezüst átmérője 23 milliméter, az 50 filléresé pedig 18 milliméter, tehát itt is áll hogy az 50 filléres vékonyabb, mint az egy koronás. Az ezüst képlapján (avers) van ő felsége mellképe ugyanazzal a körirattal, mint az aranypénzeknek; a hátlapján (revers) van a magyar korona koszoruóiban, a korona alatt pedig az értékjelzés (1 korona illetőleg 50 fillér) és a veretés évszáma. A karima az 1 koronásnál sima és mélyített betűkkel áll itt is: Bizalmam az ősi erényben. Az 50 filléres karimája rovátkás, vagy reczés.

E két új ezüstpénz mellett az eddigi ezüst 1 és 2 forintosok, valamint $\frac{1}{4}$ forintosok továbbra is érvényben maradnak oly módon, hogy a 2 forintosok értéke lesz 4 korona, az 1 forintosok értéke 2 korona és a $\frac{1}{4}$ forintosok értéke lesz 50 fillér.

A mostanig forgalomban levő egy frtos államjegyek lassankint bevonatnak és ezek helyett veretik az új 1 koronás és 50 filléres.

A harmadik pénznem, de csakis váltópénz lesz a nikkelpénz. Nikkelből vernek 10 és 20 filléreseket. Ezekhez a váltópénzekhez tiszta nikkel használnak és kerül pedig 1 kgr. nikkelből 250 db. 20 filléres, vagy 333 db. 10 filléres. A nikkelpénzek képlapján van a magyar korona és ez a felírás „m. kir. váltópénz“, a hátlapján pedig 20 fillér, illetőleg 10 fillér és az évszám. A 20 filléres átmérője 21 milliméter, a tíz filléresé pedig 19 milliméter, tehát nagyságuk

(Pacor tábornok) magy. kir. honvéd kerületi parancsnok f. hó 25-én érkezik városunkba a honvédség megvizsgálására.

(Pásztil Vilmos) a fehértemplomi királyi törvényszék elnöke, ki Versecz város lakosságának osztatlan tisztelétét bírja — kuriai birói czim-mel és jelleggel ruházott fel. A legbensőbb örömmel gratulálunk ő méltóságának, ezen nagy kitüntetéséhez.

Mártonffy Márton, kir. tanfelügyelő úr — mint részvétellel értesülünk — Budapesten, hol a tanítók árvi ügyében a közoktatásügyi miniszter által egybehívott értekezleten résztvett, megbetegedett. — Reméljük, az ég elosztja mielőbb aggodalmainkat.

(Kinevezés). Rudnai Nikolits Sándor főispán úr ő méltósága Bücher László tőrekvő fiatal városi hivatalnokot alkapitányává és a bejelentési hivatal főnökévé nevezte ki. Fogadja gratulácziókat!

(A helybeli lövészársulat) Ő felsége megkoronázásának jubileuma alkalmából pünkösdi vasárnap és hetfőjén díszlovászatot rendez. A kitűzött díjak igen értékesek leendnek. Mint értesülünk ez alkalommal a vidékről is sok lövész fog városunkban megjelenni.

(Deák Alajos). A verseczi magyar királyi adótárnokot és családját nagy csapás érte, a mennyiben a szülők édes szemefénye Irénke kis leányuk eltávozott az úr angyalai közzé. A megtört szívű szülők fájdalmát e város polgárságának általános részvéte kíséri. Áldás és béke lengjenek a kedves kis halott hült porai fölött.

Halálozás. Dávidi Bakó János Torontál megye volt levéltárnoka, 1848. évi honvédtiszt szerdán május 18-án elhunyt. Az oldott kéve így pusztul lassankint.

(Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete) saját pénztára javára a jövő szerdán f. hó 25-én a városkerti vendéglő helyiségeiben táncestetélyt rendez, melyre az egyesület tagjai ezennel meghívottak. Beléptidj személyenként 50 kr. Kezdeté este 8 órakor. Azok, a kiknek meghívójuk nem érkezett volna rendeltetése helyére, forduljanak az iránt Czvach Gyula főreáliskolai tanárhoz, mint a vigalmi bizottság elnökéhez.

(Egy új ipartelep Verseczen). Gambrinus hivi igazí örömben úszhatnak! . . . Fogyasztás alá került mult szombaton az új verseczi sör. — Zoffmann Sándor a verseczi elite fiatalág egyik legrokonszenvesebb tagja — tanulva édes apja a teljesen megfiatalodott s általános tisztelnek örvendő híres verseczi sörfőző példáján — mielőtt elhatározta volna, hogy levágja Kóbányát, vagy Temesvárt, vagy a híres pancsovai Weifert-et — mielőtt rengeteg pénzt beleölve felépítette volna a büszkén emelkedő verseczi új sörgyárat — tanulmányozta a külföld legelső ily ipartelepeit. De meg is látszik ám a keze szennye, akarjuk mondani ritka szakértelme az új sörön, mely a filoxera verte Verseczen nagy dolog ám! — A mult szombaton mutatta

ép akkora, mint az aranypénzeké, csak hogy a nikkelt váltópénznek a karimája rovatkás.

A nikkelpénzek a most még forgalomban lévő 10 és 20 krajczárosok bevonására vannak rendelve és a mily mennyiségben forgalomba kerülnek, ép oly mennyiségben vonatik be a mostani ezüst váltópénz.

A jelenlegi rézpénz szintén bevonatik és helyette a bronz váltópénz kerül forgalomba. Az a bronz, a miből ez az aprópénz készült, áll 95 rész vörösréz-ből, 4 rész horganyból és 1 rész ónból és vernek pedig 1 és 2 filléreseket, a mostani 1/2 és 1 krajczár helyébe, míg a jelenlegi otromba 4 krajczárosok teljesen megszűnnek, illetőleg helyettük lesz a csinos, kellemes és kényelmes 10 filléres nikkelt váltópénz.

Az új rendszer mint nagy és messzehorderejű vívmány meghozza az aranyérték behozatalát, a melyet egész határozottsággal megállapít. Eddig aranypénz csak mint kereskedelmi pénz veretett és mint ilyen nem bírt törvényes erővel. Ezentúl, még a készletek fölvétele előtt is és mielőtt az ezüst szerepe jövő valótánkban törvényben véglegesen rendeztetnék, az arany törvényes fizetési eszköz lesz, a melyben tetszés szerint leróhatjuk fizetéseinket.

Másik előnye az új pénzrendszernek az, hogy az arany korona a pénzveredékben magánosok számára is korlátlanul verhető és így a forgalom szükségleteihez képest szaporíthatók a fizetési eszközök, a mi eddig lehetetlen volt, mert az ezüstverés magánosoknak szünetelt és a jegyforgalom törvényes korlátok között mozgott.

Harmadik előnye pedig az, hogy a külföldi forgalomban megszűnik az agió.

E tárczát Kálnoki Henrik az „Egyetértés”, közgazdasági rovata vezetőjének a mult héten megjelent „Az új pénzünk” című hasznos füzetből közöljük. Szerk.

be a produktumára méltón büszke gyáros Versecz iparának új terméket egy közel 50 tagból álló külön meghívott distinguált közönség előtt. Az új sör hatása valósággal szembeszökő volt. . . ! Sok tosztban dicsérték az új terméket, s annak megteremtőjét a szives házigazdát, az első verseczi sörgyáros Zoffmann János, kinek többek közt egyik legnagyobb érdeme az, hogy a fiának az édes apja . . . Záporként hullott a toszt a jelen volt hatóságok, hivatalok, testületek képviselőikre . . . még rithmus is zengett, melyet kuriozumként — nem árulva el a szerzőt, ezen-nel megörökítünk:

Zordon fagyos szentnek, Bonifácznak napján,
Olthatatlan szomjunk, hogy csilapitgatnánk.
Figyelmes barátunk Sándor hívására,
Mindnyájan eljöttünk új sör kóstolásra.
Az új sör felséges, levágja Kóbányát.
Nedűje kedvesem csiklandozza torkát.
Szemenszedett hívek ily szép seregének,
Akinek nevében én most úgy beszélek:
Nagy az alkotásod kedves házigazdánk!
Dagadó kebelled büszkének is vagyunk rád!
Országvilág szerte kiáltjuk keményen:
Régi jó barátunk Zoffmann Sándor Éljen!

Biz ez a vers nem igen „klappol”, de hát kutyafuttában készült, — s jellemzi az akkori állapotokat. A híres sörkóstolás után másnap, vasárnap nagy meglepetés érte az édes álmaiból felvert sörgyárost. A „bum bum banda” kiváltképpen jó zenéje mellett felkoszorúzott kocsikön kísérté be nagy embertömeg az elárúsításra szánt, s a vasuti állomás melletti pinczéből beszállított új sört — mely a „népség” nagy gaudiumára „potya” vala ezen a napon! . . . Mit mondjuk még. . . ?! Valaki ránk foghatná, hogy reklámt csapunk! Tessék csak megkóstolni azt az új verseczi sört, s akkor egyhangú lesz az ítélet, hogy az, a mit mi itt dicséretest irtunk, az mind a valóság basisán nyugszik. P.

(Tavaszi mulatság.) Főreáliskolánk ifjúsága f. hó 28-án, szombaton, az erdőszélen épült Bohnenplatte című mulató helyen tavaszi mulatságot (majálist) rendez, melynek tiszta jövődelme a tanári testület és ifjúság által hasonló majálisok bevételeiből gyűjtött ösztöndíj alapot fogja gyarapítani. Ez ösztöndíj alap már meghaladja a 700 forintot s a verseczi takarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve. A tanári testület a mulatság rendezésével Schneider József és Czvach Gyula tanárokat bízta meg.

(Szőlőnemesítési tanfolyam). Vény János kerületi filoxera-felügyelő f. hó 22-én és 23-án szőlőnemesítési tanfolyamot fog tartani Verseczen.

(Majális). A „verseczi iparosok dalárdája” f. hó 22-én majálist rendez a szokott helyen. Belépti díj 30 kr.

(Műkedvelői előadás). A verseczi műkedvelői társulat a mult vasárnap igen kellemes estét szerzett városunk közönségének. Az önkéntes tűzoltó egyesület javára Anno A. „Die beiden Reichenmüller” című színművét oly pompás előadásban mutatta be, mely valóban meglepte a színházat zsufozásig betöltő nagy közönséget. — Az egyes szereplők mind kitünően állottak meg helyeiket. Közreműködtek a hölgyek közül: Zoffmann E., Mihajlovits H., Klevetay C., Gráf I. és Mazsáry Rudolfné úrnők; — a férfiak közül: Kazinczky S., Kirchner E., Gettmann J., Welcsan Sz., Gettmann R., Mártvá V., Dajkovits J., Popovits P.

(A szerb jótékony nőegyesület) ma vasárnap kirándulást rendez a „Gambrinus”-pinczébe, hol lesz táncmulatság is.

(A verseczi bortermelők dalárdája) ma vasárnap tartja meg hangversenyyel összekapcsolt táncmulatságát a „szőlőnyigéhez” címzett vendéglőben. Belépti díj 30 kr.

(Köszönet nyilvánítás). A verseczi ágostai evangélikus egyház konventje a mult vasárnap tartott ülésében jegyzőkönyvi köszönetet szavazott „Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének” azon szép eljárásáért, hogy a szegény egyház számára 37 ft. 50 kr. értékben 25 darab magyar énekeskönyvet s magyar agendát és oltárkönyvet ajándékozott. Ugyanezen közgyűlésen Guist Mihálynak több évi egyházfelügyelői működéséért szintén szavaztak jegyzőkönyvi köszönetet. A felügyelői állásra Kuna Jenő ügyvédet választották meg, ki a derék lelkész Greszler Gyula úrral mindent megtesz arra nézve, hogy az egyház erősödjen és gyarapodjon, s hogy az egyházban a magyar nyelv is lassan lassan elfoglalhassa megillető helyét.

Irodalom.

„Élet”. Nem leplezhető örömmel lapoztuk át az „Élet” e hó 15-én megjelent számát. Megszoktuk már, hogy mindig bizonyos kételkedéssel fogadunk egy-egy kezdődő magyar irodalmi vállalatot, különösen ha az — miként az „Élet” — nem nagy dobbal és reklámmal, hanem szerényen kezdi és folytatja pályáját. Amak, aki irodalmi viszonyainkat ismeri,

nem nehéz elképzelnie, hogy mily nagy áldozattal tarthatják főm a kiadók és szerkesztők ezen folyóiratot azon a magas színvonalon, melyet el kell ismerni minden elfogulatlanul ítélőnek, a mint különben azt már elismerte az e tekintetben itélő hivatott napi sajtó s az egész irodalmi közönség. Az „Élet” valóban megérdemli azt az előkelő tekintélyt, melyet az irodalmi világban már ily rövid fennállása alatt is elért. Eddig minden száma egymás után gazdag, változatos és választékos tartalommal jelent meg, és nem csupán szórakoztató olvasmányokat ad, de komoly és tanulmányos cikkeket és esszayket is, könnyed, világos és mindig a legjobb magyarsággal megírva. Kiváló ezenfőlül az „Élet”-nek: az irodalmi és kritikai rovata, nemkülömben a szemle, melyben röviden jelezve érdekes tájékozást nyújt minden jelentősebb irodalmi, tudományos vagy társadalmi mozgalomról a művelt világ minden tájáról. Csak mellesleg említjük, hogy pl. a jövő évi chicágói kiállításról, melyre vonatkozólag Baross Gábornak is voltak nagyobb tervei, tudunkkal az „Élet” az első, mely egy hosszabb, önálló cikket közöl. S ez annyival inkább megérdemli a figyelmet, mert a m. keresk. ministeriumhoz tartozó „magyar kereskedelmi muzeum” tudakozó irodájának titkára: Sasváry Ármán írta, ki a chicágói világiállítás kérdését magyar nemzeti szempontból és vonatkozással tekinti, és az elhunyt keresk. miniszternek Baross Gábornak terveivel kapcsolatosan tárgyalja. Nem szükséges, hogy részletes tartalmát ismertessük, mert az „Élet” megérdemli, hogy annak tartalmát ne kivonatosan, hanem egészben olvassa el, akit az ezeitig egyetlen komoly és modern magyar review érdekel.

A „Mutamur” díszkiadása. Hercege Ferencnek, városunk híres szülöttének, nagy és méltó feltűnést keltezt novellakötete, a Mutamur, ma megjelent díszkiadásban. A nagybecsű könyv ezzel külsőleg is megkapta a tartalmának megfelelő díszet, s nemcsak az olvasók, hanem azok az amatőrök is megvehetik, a kik egy könyvsarkon, egy szegleten, a krokodilbőr-utazatu táblán, a kötés színvételén, s a díszítő apróságok motívumain és jelentőségén épp úgy el tudnak merengeni, mint a legérdekesebb novellán. S hogy Hercege Ferencet szülei: Singer és Wolfner, mennyire szeretik, kiténik abból, hogy ezt az ünneplő ruháját mindenféle színben elkészítették, s a közönség válogathat a díszkötések közt, szín szerint. Egy ilyen kötet ára 3 ft. 20 kr. Városunk művelt közönsége azzal fejezheti ki leginkább elismerését Hercege Ferenc iránt, ha a páratlan fogadtatásban részesült művet megszerzi. A könyv itt városunkban is kapható özvegy Kirchnernének Andrassy-sétatér és iskola-utca szögletén lévő, Kádits-féle házban elhelyezett felvételi és rendelő irodájában.

Vasuti menetrend. Fehértemplom-ról: érkezik: 5.30 reggel, 1.03 délben és 6.11 este. Temesvár felé indul: 5.36 reggel, 1.07 délben, 6.35 este. Temesvárról érkezik: 7.23 reggel, 2.08 délben és 9.02 este. Fehértemplom felé indul: 7.31 reggel, 2.12 délben, 9.08 este. Nagybecskerekéről érkezik: 11.59 délben, 9.37 este. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.20 délután. Jaszenováról Oraviczára indul: 8.15 reggel, 3 délután, 10.45 este. Oraviczáról Jaszenova felé indul: 3 éjjel 10.40 délelőtt, 3.35 délután. Temesvárról Arad felé indul: 8 reggel, 1.11 délben. 8.15 délután. Vojtekről Német-Bogán felé: indul 7 reggel, 9.15 este.

Szerkesztői levelezés.

Z. V. Sajnálom, hogy akkor nem voltam otthon és személyesen nem találkozhattunk. A dolog mindenesetre kellemetlen, de nem mi vagyunk az okai. A megkezdett tárczát, — mivel t. cz. mint szerző a kiadás jogát kizárólag ránk ruházta — legközelebb egész terjedelmében meg az a kiadás nélkül fogjuk közölni. Üdvözlét. Kérjük további nagyra-becsült közreműködést.

Legjobb szer szeplő,

ragya, májfoltok, pattanások s más bőrkütiések ellen egyúttal óvszer a fény, szél és nap ellen a

Küchler-féle kipróbált arezkenőcs.

Ezen arezkenőcs ártalmatlan anyagoknak tudományos elveken alapuló és szerencsésen sikerült vegyülete. Kiténő eredményű s bármily hosszú ideig is eltartható anélkül, hogy megavasodnék; minélfogva a kereskedésben sokszorosan előjövő kéz- és arczkenőcsökkel össze nem tévesztendő.

Egy köcsöz ára 30 és 50 kr.

Arczkenőcs-szappan

kitünően tisztít, a bőrt gyengéddé teszi és felhívítja, s ennél fogva a kendőző asztalok elmaradhatlan szappanja.

Egy darab ára 50 kr.

Dr. Steiner-féle arczpaszta. Egy tégely ára 50 kr.

Dr. Horovitz általános szeretetben részesülő arczpomádéja, frissít meg a bőrt, tisztítja és simítja, mely által a szeplők, májfoltok és más bőrkütiések eltűnnek. — Egy tégely ára 1 ft.

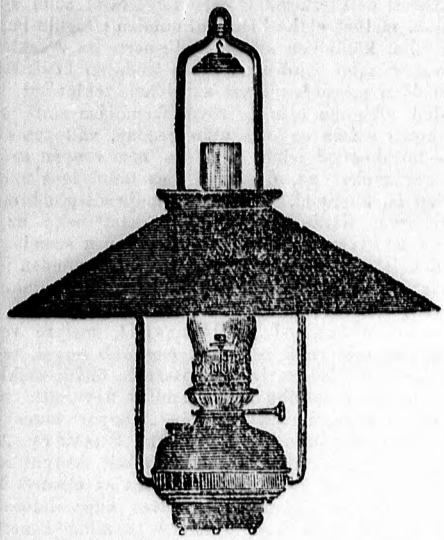
Dr. Horovitz kiténő haj-olaja, a fejbőr javítása és erősítése. A legelső szer nagy betegségek után, bekövetkezni szokott hajhullás ellen, mivel a hajgyököket helyrehozza. — Egy üveg ára 87 kr.

Kapható:

Küchler Béla

„A megváltóhoz” címzett gyógyszerárban Verseczen.

Postával naponta szállíttatik.

Hack Mátyás

üveg-, tükör-, lámpa-, csillár- és porcellán-kereskedése

Versecz, báró Baich-féle ház

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát vendéglősök, kávéház-tulajdonosok, kereskedők s más polgári házak számára.

Asztali és függő-lámpák

a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelükig.

Mindennemű üvegtáblák, elegáns üvegárúk, valamint

Porcellán-, asztali-, thea-, kávé- és mocca-edények.

Szalontükrök, ablak-karnisok, lámpák nagy választékban.

Ismét-elárúsítóknak világítási eszközök gyári áron.

Optikai tárgyak nagy választékban.

Szemüvegek, bor-, must- és pálinkamérők.

Valamennyi, az üveges szakba vágó munka és javítás a legolcsóbban eszközöltetik.

Szép és egészséges aranyhalak a legolcsóbb áron.

Alapított 1877-ben.

Petrovits Vásza férfi-szabó

Versecz, főtér, saját házában

ajánlja a

nyári évadra

uri- és gyermek-ruhák

a legizlésebb elkészítését.

Saját raktár finom szövetekből.

Olcsó áruk.

Florián G. vaskereskedése

Versecz, városháztér, báró Baich-féle palota,

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát minden rendű vasárútból. Fekete-, fehér-, czink- és tetőpléhek, mindenféle kiterjedésű stájer víztartók- és üstpléhek a legnagyobb választékban.

Tizedesmérlegek, kosár-, egyensúlyozó-, honyhai-, hollandi-, továbbá pálinkamérlegeit, vas- és rézsúlyok, tengelyagyak (valódi maschviezi.)

Kocsi-rúgó acélok, szerszám-acélok, valódi angol acél.

Minden fajta szerszámok kézművesek számára.

Fegyverek, töltények és vadászati szerek.

Házi és konyhai felszerelések.

Francia tüzhelyek, kályhák fa- és szénfűtésre.

Teher-tengelyek.

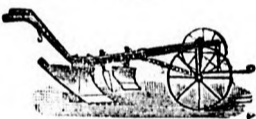
Szabadalmazott kocsikenő, lánczok, szögek, kő- és faszén, légmentesen záró kaucsukanyag.

Gumicsövek, gyűrűk, zsinórok.

Gazdasági eszközök, malom- és földművelési felszerelések nagy választékban és olcsó áron.

Sírkeresztek.

Ócska vasak, ólom, érczek,
mint czink bevasárlása

vörös és sárga réz vala-
a legmagasabb áron.

Schönheim testvérek, Versecz főtér,

Fiókküzet a takarékpénztár épületében.

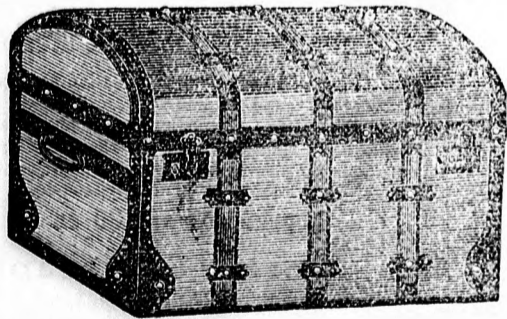
Nyári-évad 1892!

Ajánlja gazdagon felszerelt raktárából: Kesztyűk, harisnyák, virágok, koszorúk, fátyolok, legyezők, selyem-szalagok, csipkék és szép fűzőit, továbbá utcai öltözékek feldíszítésére szolgáló tárgyait.

Urak számára finom gallérok és kézelők.

Különlegességek illatszerek, puderek, finom szappanok, fogpaszták, fogkefék, haj- és ruhakefékből.

Por- és hajrendező fésűk — továbbá gummi-kalucsuk és Dr. Jäger tanár-féle fehéreműek.

Nadrágtartók, esernyők, satabotok, kötőpamut felgombolyítva és pász-
mában. A legjobb minőségű varró-czernák.

A szabóságához szükséges összes kellekek. Minden fajta változatos selymek- és gyapj-
fonalak. Gombok nagy választékban, valamint varró és gépi tűk, üveg és fémgöng-
gyök, melltűk, fülfüggők.

Kézi és utazó táskák (Koffer) nagy választékban.

Táska- és plaidszijak, iskolatáskák leányok és fiúk
számára, vadásztáskák, pinczér- és borbély-táskák.

Dohánytartók, pénzszények és bukszák.

Jó minőségű angol acél s csonttal ellátott fogók, packfong- és
alpacca-evőeszközök. Tálczak és gyertyatartók, gyufatartók, íróeszközök,
virágvázák, majolika és agyagtárgyak.

Finom zsebkések és acélollók, mindennemű kések.

Chirurgiai szerek, sérvkötők, kétszer gumizott
ágybetétek.

Gyermekkocsik, játékeszközök nagy választékban.

Optikai tárgyak, szemüvegek, cvikkerek, monoklik.

Allandó 7- és 14-kros Bazar.

Teljes tornafelszerelések.

